

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

В И С Н О В О К

на проект Закону України
«Про інститут реєстрованих партнерств»
(реєстр. № 9103 від 13.03.2023)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації розглянув на своєму засіданні (протокол № 99 від 11 травня 2023 року) проект Закону про інститут реєстрованих партнерств, (реєстр. № 9103 від 13.03.2023), поданий народними депутатами України Совсун І.Р. та іншими.

Як зазначається в пояснювальній записці, основною метою законопроекту є закріплення у законодавстві нового інституту реєстрованих партнерств. Для цього перед законопроектом було поставлено декілька цілей, зокрема визначити правові та організаційні засади реєстрованих партнерств, правовий статус, особисті немайнові та майнові права і обов'язки реєстрованих партнерів, порядок і наслідки державної реєстрації та порядок припинення реєстрованого партнерства.

Розглянувши проект Закону в межах предметів відання члени Комітету зазначили наступне.

1. Відповідно до частини третьої статті 3 проекту Закону договір реєстрованого партнерства укладається в письмовій формі або за допомогою телетайпного, електронного або іншого технічного засобу зв'язку.

Статтею 207 Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ) визначено особливості письмової форми правочину. Так, правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо його зміст зафіксований в одному або кількох документах (у тому числі електронних), у листах, телеграмах, якими обмінялися сторони. Правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо воля сторін виражена за допомогою телетайпного, електронного або іншого технічного засобу зв'язку (частина перша статті 207 ЦКУ).

Частиною третьою статті 7 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» визначено, що якщо автором створюються ідентичні за документарною інформацією та реквізитами електронний документ та документ на папері, кожен з документів є оригіналом і має однакову юридичну силу.

Відповідно до частини першої статті 10 цього Закону відправлення та передавання електронних документів здійснюються автором або посередником

в електронній формі за допомогою засобів інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем або шляхом відправлення електронних носіїв, на яких записано цей документ.

Із вищезазначеного вбачається, що письмовою формою документа є документ, що створений як у паперовій, так і в електронній формі (з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги»).

Відтак частина третя статті 3 проекту Закону потребує доопрацювання у частині використання слів «письмовій формі або за допомогою телетайпного, електронного або іншого технічного засобу зв'язку».

2. Відповідно до статті 10 проекту Закону документи для державної реєстрації реєстрованого партнерства подаються до будь-якого органу державної реєстрації актів цивільного стану, відповідно до визначення в Законі України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану».

Відділи державної реєстрації актів цивільного стану приймають заяви про реєстрацію, в тому числі, через Єдиний державний веб-портал електронних послуг.

Згідно з частиною першою статті 11 проекту Закону для державної реєстрації реєстрованого партнерства особи, які мають намір зареєструвати таке партнерство, особисто подають спільну заяву про реєстрацію та документи, що посвідчують їх особу.

Якщо одна або обидві особи, що мають намір зареєструвати таке партнерство, не можуть через поважну причину особисто подати заяву про реєстрацію, таку заяву, нотаріально засвідчену, можуть подати їх представники. Повноваження представника повинні бути нотаріально засвідчені.

Згідно з частиною першою статті 6 Закону України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг» у разі якщо законодавством для отримання публічної послуги вимагається подання суб'єктом звернення заяви (звернення, запиту) та документів у паперовій формі особисто, для надання електронних публічних послуг належним дотриманням цієї вимоги вважається подання таких документів з використанням відповідних інформаційно-телекомунікаційних систем (у тому числі через Єдиний державний веб-портал електронних послуг), оформлених відповідно до вимог законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу, а також у сфері електронних довірчих послуг.

Зазначені вище положення проекту Закону не визначають способів подачі заяви, відтак пропонуємо доповнити проект Закону положеннями щодо можливостей подачі заяви, зокрема у електронній формі, у тому числі засобами Єдиного державного веб-порталу електронних послуг, або за необхідності – у паперовій.

Крім того, згідно з частиною першою статті 5 Закону України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг» у разі якщо законодавством для отримання публічної (електронної публічної) послуги вимагається подання документів та/або інформації, що міститься в інформаційно-телекомунікаційних системах, такі документи та/або інформація

не подаються, а в заяві (зверненні, запиті) про надання публічної (електронної публічної) послуги зазначаються відомості, необхідні для надання такої послуги.

У такому випадку документи та/або інформація, необхідні для надання відповідної публічної (електронної публічної) послуги, отримуються суб'єктом надання публічних (електронних публічних) послуг без участі суб'єкта звернення, на підставі зазначених у заяві (зверненні, запиті) відомостей шляхом доступу суб'єкта надання публічних (електронних публічних) послуг до відповідних інформаційно-комунікаційних систем або в автоматичному режимі шляхом електронної інформаційної взаємодії інформаційно-комунікаційних систем через систему електронної взаємодії цих систем у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Аналогічного доопрацювання у частині визначення способу подачі заяв потребують також статті 21, 24, 26 та 27 проекту Закону та відповідні положення пункту 2 розділу V «Прикінцеві положення» проекту Закону, якими пропонується внести зміни до інших законів у частині подання заяв.

Крім того, пропонуємо також доповнити проект Закону перехідними положеннями, які визначають можливість подачі таких заяв засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг.

Відповідно до підпунктів 8 та 9 пункту 6 Положення про Єдиний державний вебпортал електронних послуг, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 року № 1137 (далі – Положення про Портал Дія) відповідно до завдань Портал Дія має такі функціональні можливості, зокрема, автоматичне заповнення форм (полів) документів, які створюються засобами Порталу Дія, відомостями, отриманими в порядку електронної інформаційної взаємодії з національних електронних інформаційних ресурсів, інших інформаційно-комунікаційних систем; автоматична перевірка повноти заповнення форм (полів) документів, які створюються засобами Порталу Дія, а також у разі, коли законодавством визначені відповідні алгоритми автоматичної перевірки, — достовірності наданих у таких документах відомостей.

З метою дотримання принципу адміністративного спрощення пропонуємо доповнити вказані положення проекту Закону наступним положенням щодо подачі заяви засобами Порталу Дія:

«У разі подачі заяви засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, така заява формується в довільній формі, придатній для прийняття її змісту, відповідно до відомостей, передбачених формою заяви про державну реєстрацію реєстрованого партнерства, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації актів цивільного стану.

Відомості, необхідні для формування заяви, можуть бути отримані шляхом електронної інформаційної взаємодії з інформаційно-комунікаційними системами та публічними електронними реєстрами органів державної влади».

3. Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про адміністративні послуги» виключно законами, які регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг, встановлюються, зокрема, суб'єкт надання адміністративної послуги та його повноваження щодо надання

адміністративної послуги; платність або безоплатність надання адміністративної послуги.

Пропонуємо статтю 10 проекту Закону «Суб'єкти проведення державної реєстрації реєстрованого партнерства» доповнити положеннями щодо суб'єктів, які власне здійснюють державну реєстрацію реєстрованого партнерства.

Крім того пропонуємо доповнити проект Закону положеннями щодо платності або безоплатності здійснення державної реєстрації реєстрованого партнерства.

4. Згідно з частиною п'ятою статті 12 проекту Закону свідоцтво про державну реєстрацію реєстрованого партнерства видається кожному реєстрованому партнеру у день реєстрації або у день звернення до органу, яким зареєстровано таке партнерство.

Згідно зі статтею 11 Закону України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг» у разі якщо законодавством вимагається оформлення результату надання публічної (електронної публічної) послуги в паперовій формі, належним дотриманням цієї вимоги вважається оформлення результату надання такої послуги в електронній формі (у тому числі у формі електронного відображення інформації, що міститься в документі та формується засобами інформаційно-телекомунікаційних систем (у тому числі засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг).

Результати надання публічних (електронних публічних) послуг в електронній формі, розміщені в інформаційно-телекомунікаційних системах, прирівнюються до результатів, оформлених у паперовій формі.

Відтак пропонуємо передбачити також оформлення результату державної реєстрації реєстрованого партнерства в електронній формі.

5. Відповідно до абзацу третього частини другої статті 14¹ Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» (у редакції проекту Закону) відділи державної реєстрації актів цивільного стану чи територіальні органи Міністерства юстиції, до яких надійшли такі заяви, забезпечують невідкладне пересилання таких документів за допомогою електронних засобів телекомунікації, а також передання оригіналів відповідних заяв до відповідних відділів державної реєстрації актів цивільного стану.

До запропонованого зазначаємо, що 01 січня 2022 року набрав чинності Закон України «Про електронні комунікації», який визначає правові та організаційні основи державної політики у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, а також права, обов'язки та відповідальність фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у відповідній діяльності або користуються електронними комунікаційними послугами.

Положеннями Закону України «Про електронні комунікації» змінено понятійний апарат, а Закон України «Про телекомунікації» визнано таким, що втратив чинність.

Відповідно до пункту 25 частини першої статті 2 цього Закону електронна комунікаційна мережа – комплекс технічних засобів електронних комунікацій та споруд, призначених для надання електронних комунікаційних послуг.

У зв'язку з цим з метою узгодження термінології пропонуємо слова «електронних засобів телекомунікацій» замінити словами «засобів електронних комунікацій».

Аналогічного доопрацювання потребують також абзац другий частини восьмої статті 14¹ та абзац третій частини другої статті 15¹ Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» (у редакції проекту Закону).

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив рішення:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань правової політики врахувати зауваження та пропозиції під час підготовки до розгляду проекту Закону про інститут реєстрованих партнерств, (реєстр. № 9103 від 13.03.2023), поданий народними депутатами України Совсун І.Р. та іншими.

2. Направити висновок до Комітету Верховної Ради України з питань правової політики.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО